

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

'Demografische krimp en arbeidsmarktbeleid in Drenthe'

Presentatie voor de werkconferentie van de Regiegroep Kennis en Arbeidsmarkt De Bonte Wever, Assen, 17 juni 2010

Prof. dr Jouke van Dijk
 Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
 Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
 SER Noord-Nederland / Waddenacademie
 1 jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Overzicht

- Trends op de arbeidsmarkt
- De noordelijke economie
- De crisis
- Bevolkingsprognoses: krimp en vergrijzing
- De arbeidsmarkt
- Onderwijs en arbeidsmarkt
- "Do-jobs-follow-people" of "do people-follow-jobs"
- Woonvoorkeuren
- Arbeidsmarktbeleid
- Conclusies

2

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Trends economie en arbeidsmarkt

- Herstructurering: eenvoudige maakindustrie verdwijnt, groei in de dienstensector, vooral zorg
- Kennisintensivering, opleidingsniveau stijgt
- Flexibeler arbeidsrelaties ↔ pendel, wonen
- Nog heel veel mensen in de WW, WWB en WAO die buiten het arbeidsproces staan
- Kwalitatieve mismatch vraag en aanbod
- Economische groei stagneert: kredietcrisis
- Krimp/vergrijzing: beroepsbevolking neemt af

3

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen 1995-2007

(per 1000 inwoners van 15-65 jaar)

Figuur 4.4 Ontwikkeling arbeidsplaatsen, 1995-2007

4

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

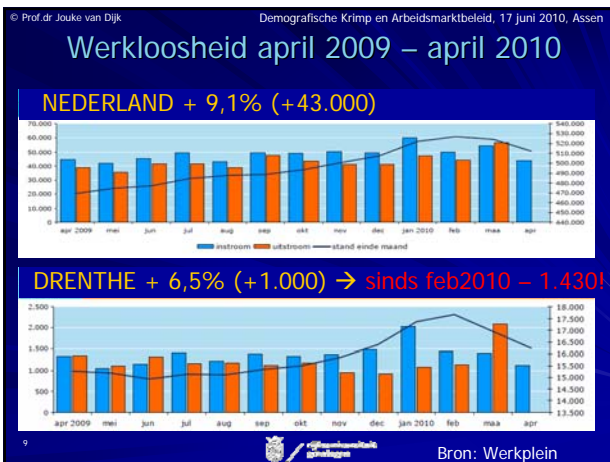
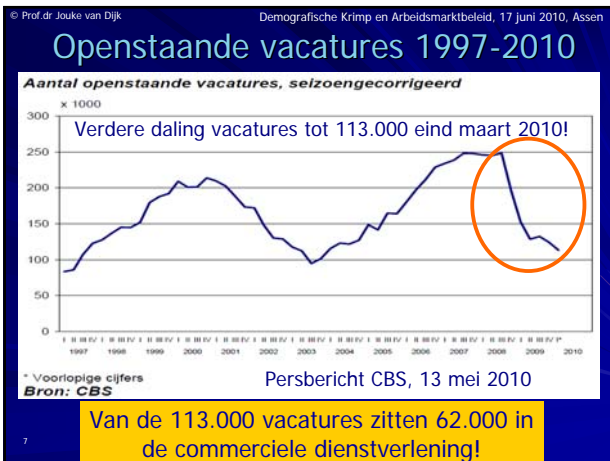
Werkgelegenheidsgroei in % in Nederland en in het Noorden

5

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Economische crisis: hoe lang, hoe erg?

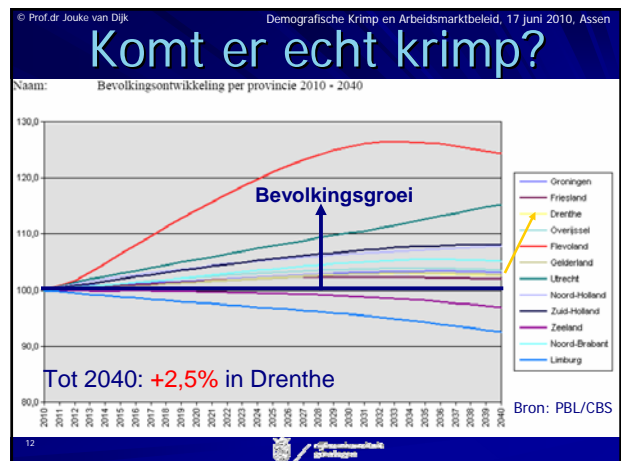
6

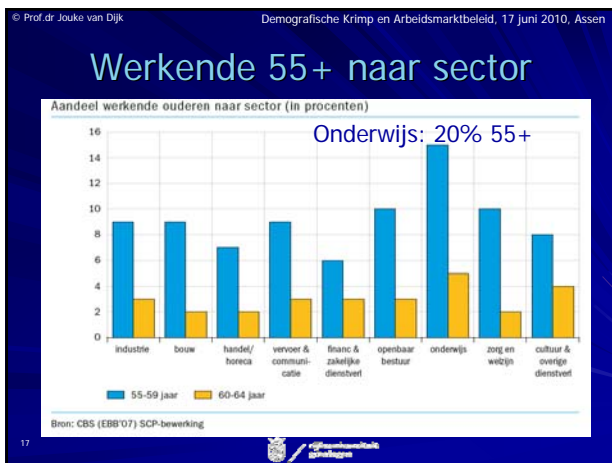
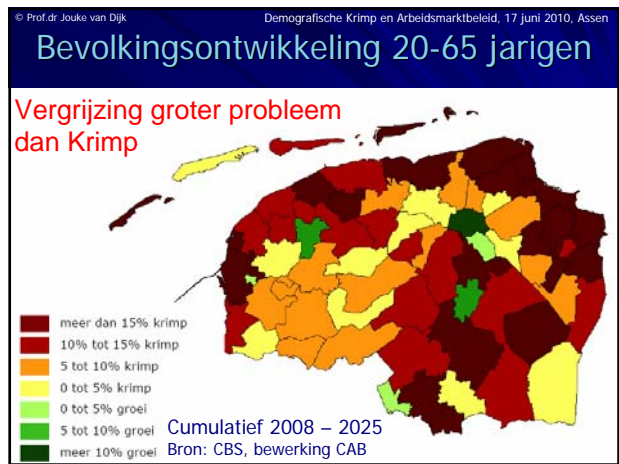
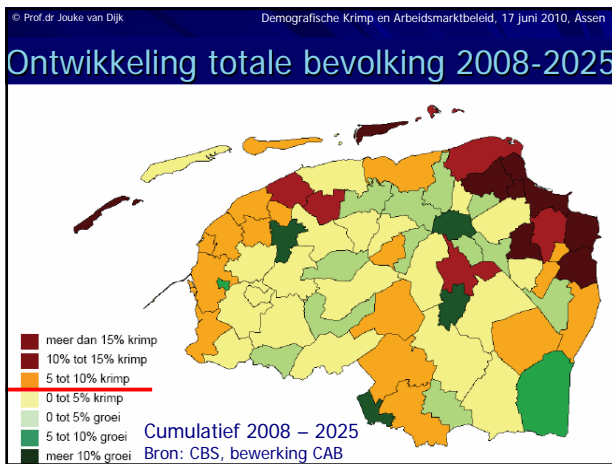
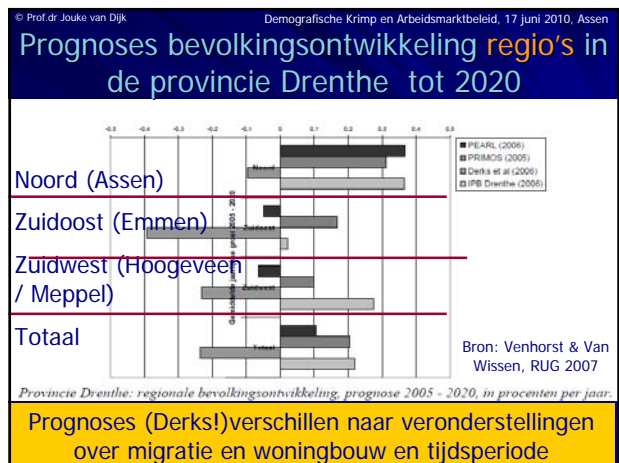
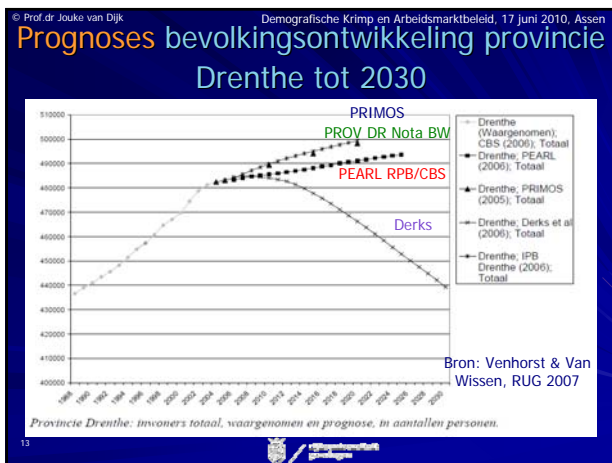

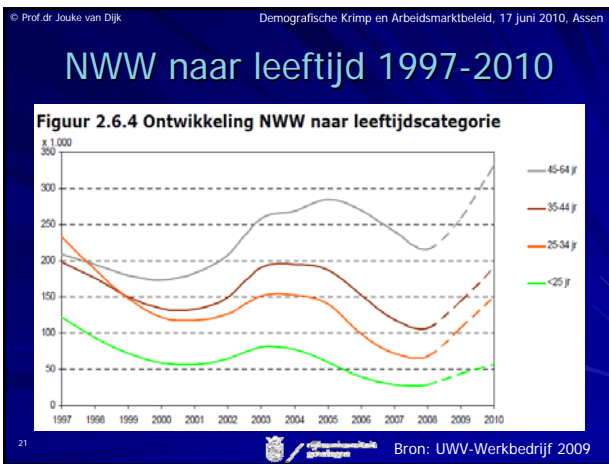
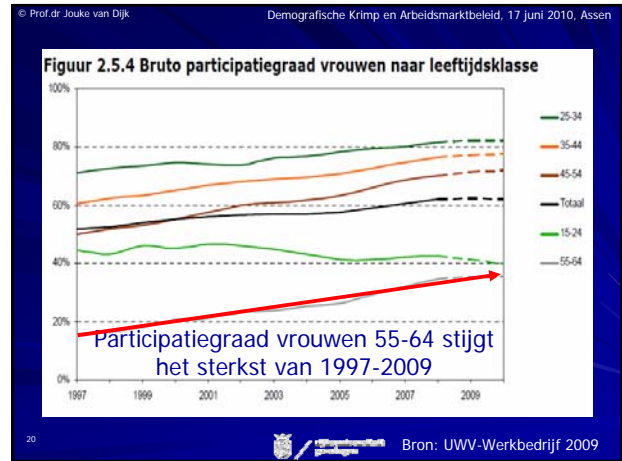
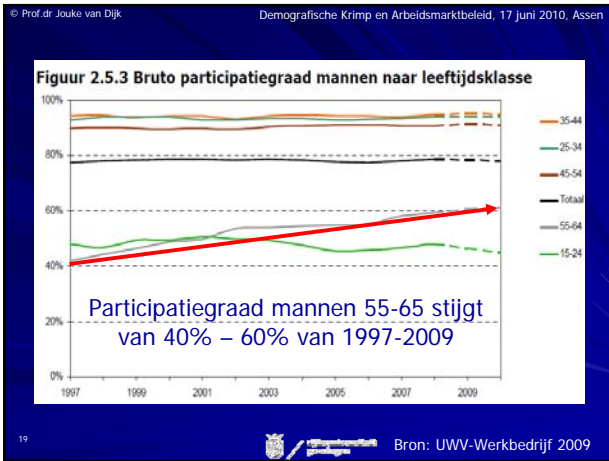
© Prof.dr Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Toekomst: Bevolking en Economie

11

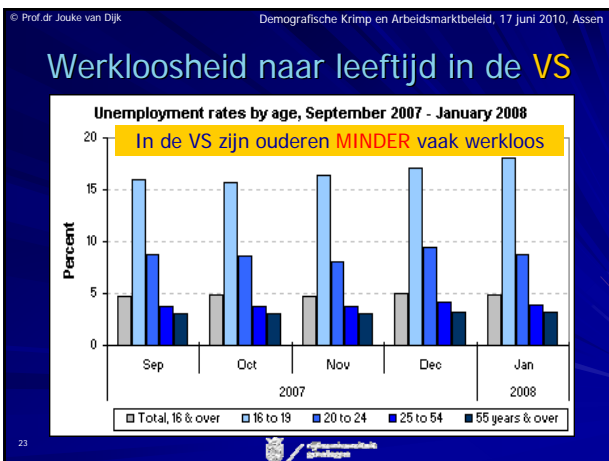
© Prof.dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Doorwerken tot je 67^e terwijl je op je 50^e al afgeschreven bent

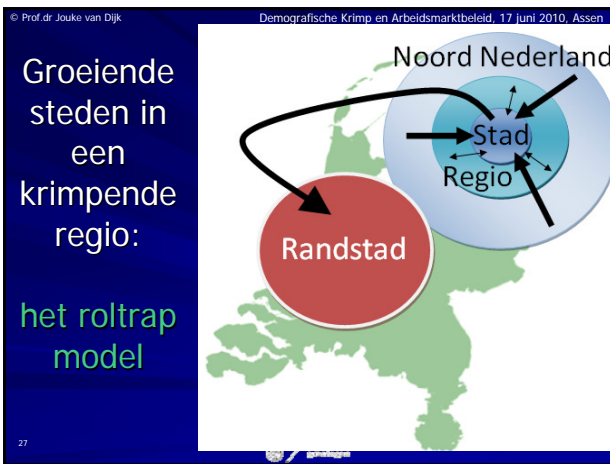
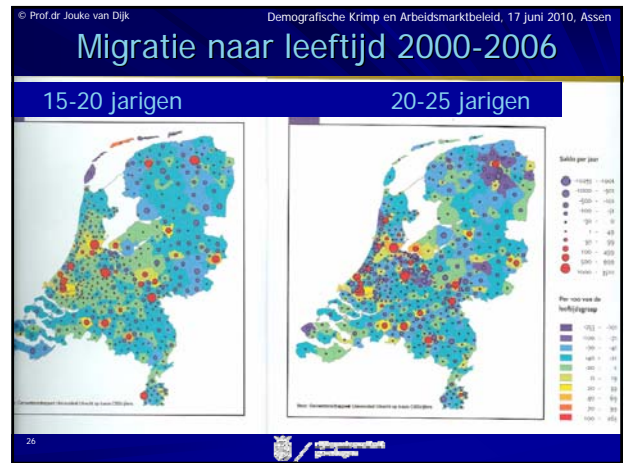
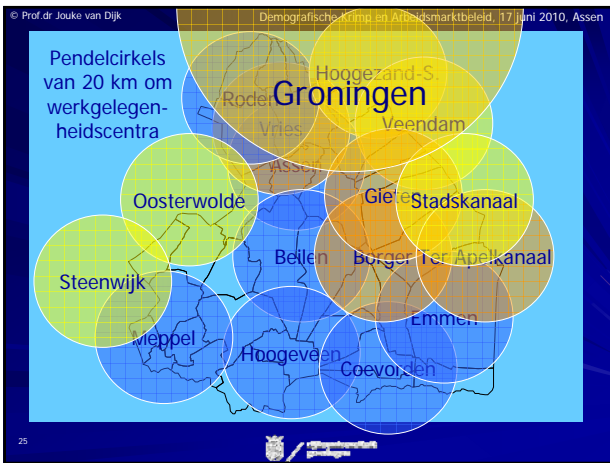
waarzijnwemeebezig.nl

achmea ontzorgt

22

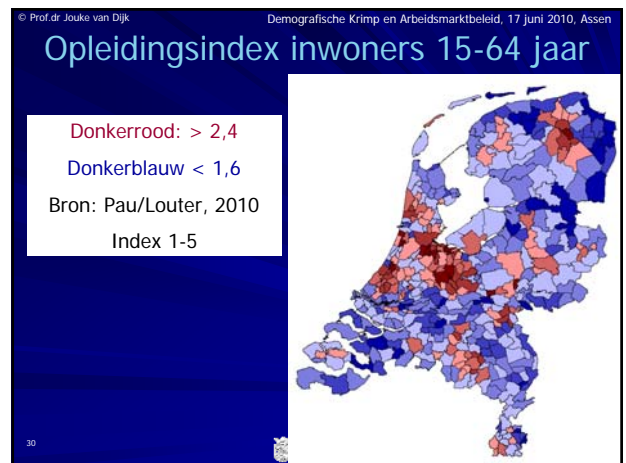
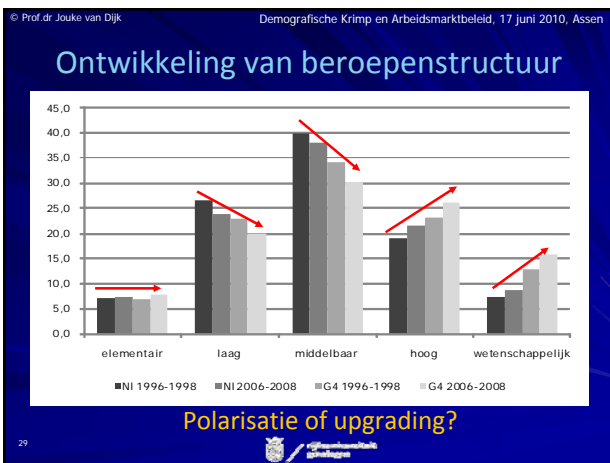
- © Prof.dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen
- ## Hoe groot is een arbeidsmarkt?
- Gemiddelde pendelafstand van 20 km, zowel voor verstedelijkte als landelijke gebieden
 - Lager opgeleiden/lagere inkomens pendelen minder ver
 - Vrouwen pendelen de helft van de afstand van mannen
 - De zeer lage inkomens hebben een vervoersprobleem (geen auto, slecht o.v.), en hun reiskosten zijn relatief hoger
- 24

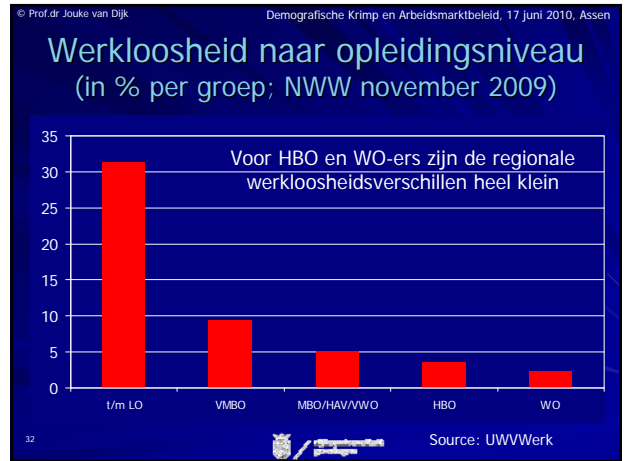
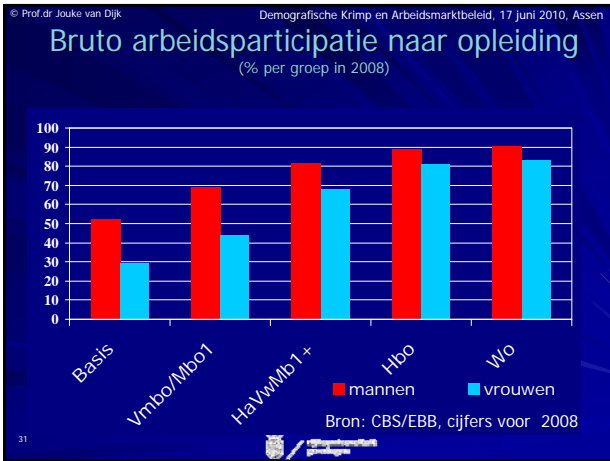

© Prof. dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Arbeidsmarkt en Onderwijs

28

© Prof.dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Woonvoorkeuren: do-people-follow-jobs or jobs-follow-people?

© Prof.dr. Jouke van Dijk Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

Stedelingen willen naar rustig dorp

Overheden spelen in op verhuisbehoefte

“Jobs-follow-people”

OR

“People-follow-jobs?”

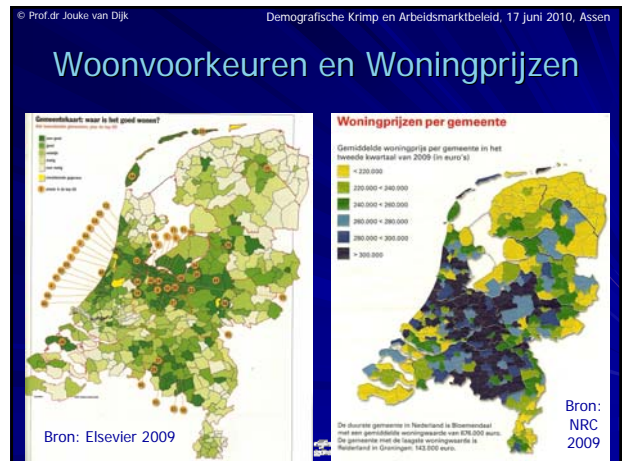
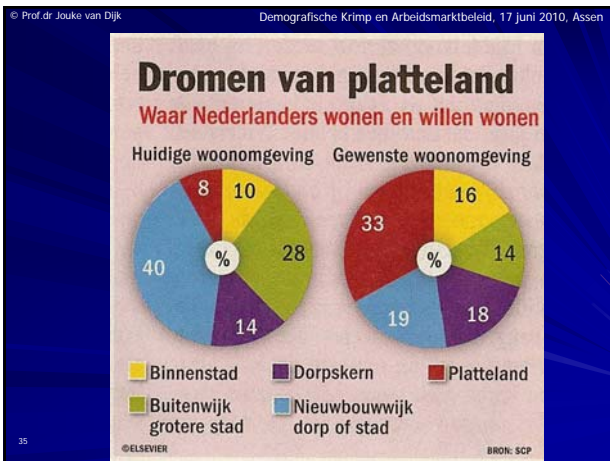
Aantal moorden in grote steden gestegen

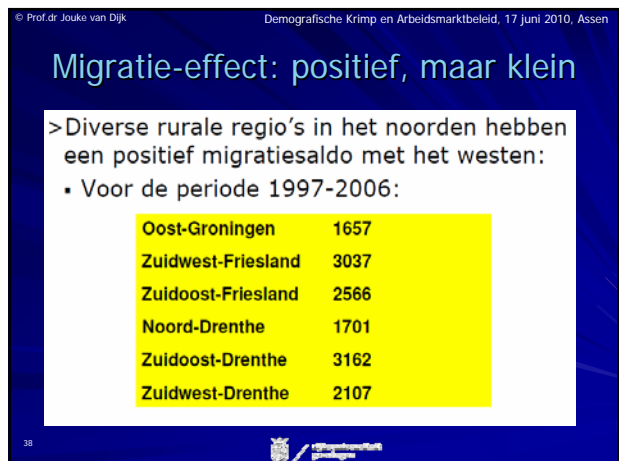
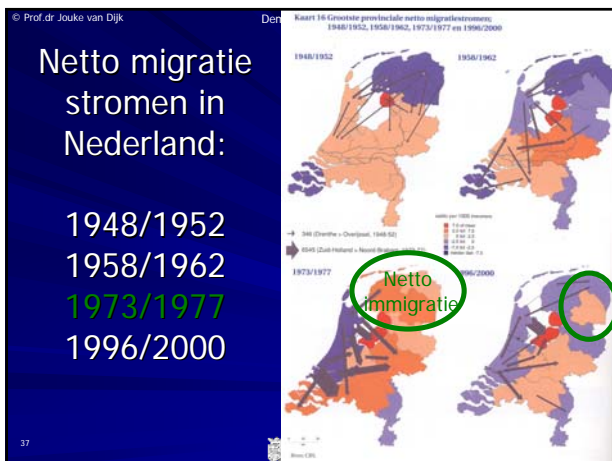
Van moord verdachte moeder voor

Het platteland van alle Nederlanders

Hoe Nederlanders het platteland zien en gebruiken

Sociaal en Cultureel Planbureau

- © Prof. dr. Jouke van Dijk
- Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen
- Krimp en vergrijzing en het doel van arbeidsmarktbeleid
- Hoe vervullen we openstaande vacatures?
 - Lange termijn arbeidsaanbod vergroten?
 - Verhogen participatiegraad?
 - Hoe komen mensen die nu een uitkering hebben aan het werk?
 - Hoe verminderen we de uitkeringslast?
 - Hoe kan de overheid daaraan bijdragen door een effectief arbeidsmarktbeleid?
- 39

- © Prof. dr. Jouke van Dijk
- Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen
- Conclusies
- Effect van krimp op arbeidsmarkt in Drenthe is beperkt, de arbeidsmarkt is regionaal: pendel
 - Vergrijzing veel ingrijpender voor de arbeidsmarkt dan krimp en crisis, maar beter voor koopkracht
 - Werkgelegenheidsvraag na de crisis erg onzeker, maar op termijn: krappe arbeidsmarkt
 - Kennis niveau banen blijft stijgen: werk wordt anders
 - Hoger opgeleiden: meer participatie, minder werkloos
 - Invester in scholing voor jongeren: voorkom verloren generatie en voortijdig schoolverlaten
 - Houdt de groep 45-60 jaar actief: werken tot 67?
 - Migratie, braindrain en woon- en werkvoorkeuren
 - Jobs-follow-people or people-follow-jobs?
- 40

© Prof. dr. Jouke van Dijk

Demografische Krimp en Arbeidsmarktbeleid, 17 juni 2010, Assen

'Demografische krimp en arbeidsmarktbeleid in Drenthe'

Presentatie voor de werkconferentie
De Bonte Wever, Assen, 17 juni 2010

Prof. dr Jouke van Dijk
Hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
SER Noord-Nederland / Waddenacademie

41 jouke.van.dijk@rug.nl www.joukevandijk.nl